

Monica Tobă – Center European University

Studiul prezintă relația dintre tipurile de capital ale părinților și capitalul educațional al copiilor, pornind de la distincția teoretică a lui Pierre Bourdieu¹. Analiza se bazează pe studiul datelor din cadrul Barometrului de Opinie Publică al Fundației pentru o Societate Deschisă, noiembrie 2000, culegerea datelor fiind realizată de Centrul de Sociologie Urbană și Regională². Pentru o cât mai bună integrare în context a problemei studiate am identificat anumite grupe de vârstă, care au fost expuse unor politici educaționale diferite în perioada 1948-2000, identificate prin analiza legislației învățământului în această perioadă. Pe fiecare grupă de vârstă este analizată, în funcție de datele disponibile, influența tipurilor de capital ale părinților asupra nivelului de educație al copiilor și indicii de mobilitate educațională corespunzători. Ipotezele de la care pleacă studiul se referă la influența diferită a anumitor factori. În primul rând mă aștept ca educația părinților și localizarea într-un anumit mediu de rezidență să aibă o influență semnificativă³ asupra educației subiectului pentru toate grupele de vârstă analizate. În al doilea rând mă aștept ca indicatorii capitalului material să aibă o influență semnificativă asupra ultimelor grupe de vârstă analizate⁴. O altă întrebare la care vrea să răspundă acest studiu este dacă educația tatălui este aceeași cu cea a subiectului, pentru diferitele cohorte analizate. În acest scop am calculat indicele lui Yasuda în ceea ce privește mobilitatea și imobilitatea educațională.

Aspecte teoretico-metodologice

În cazul studiului de față vom avea în vedere, în principal, mobilitatea instrucțională sau cea educațională precum și tipurile de capital ale părinților așa cum au fost ele teoretizate de Pierre Bourdieu.

Bourdieu își construiește modelul teoretic pornind de la premisa că acțiunea socială este *praxis*; aceasta nu reprezintă acțiunea izolată a unui agent social, ci este o activitate prin care oamenii produc și reproduc societatea în dimensiunea sa culturală, socială și economică. Societatea, la rândul ei, prin intermediul condițiilor economice și sociale, influențează acțiunile dezvoltate de agenții sociali, punându-și amprenta asupra *habitusurilor*⁵ individuale.

nivelului de educație al copiilor”, Universitatea București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, 2002.

² Am ales acest sondaj din seria Barometrelor deoarece în cadrul lui au fost incluse întrebări cu referire specială la tema studiată, mai exact un set de întrebări cu privire la educația părinților și alte tipuri de capital de care dispun aceștia, date înregistrate chiar dacă părinții nu se mai află în gospodăria subiectului².

³ din punct de vedere statistic pentru $p = 0,05$

⁴ datorită numărului scăzut de astfel de bunuri pentru România anilor 1948-1968, mai ales în ceea ce privește mediul rural

⁵“Condiționările asociate cu o clasă particulară de condiții de existență produc habitusuri, sisteme de dispoziții durabile și transpozabile, structuri structurante, adică în calitate de principii generatoare și organizatoare de practici și reprezentări care pot fi adaptate obiectiv la scopul lor fără a presupune urmărirea conștientă a unor scopuri și stăpânirea expresă a operațiilor necesare pentru atingerea lor, “reglate” și “regulate” în mod obiectiv fără a fi cu nimic produsul supunerii față de unele reguli și, fiind toate acestea, orchestrate în mod colectiv fără a fi produsul acțiunii organizatoare a unui dirijor” (Bourdieu, 2000, p.92).

¹ Analiza de față este parte din lucrarea de diplomă “Influența tipurilor de capital ale părinților asupra

Oamenii care trăiesc în aceleași condiții, în grupuri, straturi, clase și societăți au același habitus. Acesta reprezintă o anumită dispoziție de a vedea lumea și de a acționa atunci când ești confruntat cu o anumită situație specifică, el se exprimă deci în mod activ în legătură cu o situație concretă⁶.

Tipurile de capital. Bourdieu identifică trei asemenea părți în care are loc praxisul și în care societatea este produsă și reprodusă: cel economic, social și cultural. Acestea reprezintă domeniile în care are loc reproducerea structurii sociale a societății. Conform lui Bourdieu, reproducerea economică, socială și culturală a societății este întotdeauna o reproducere a distribuțiilor produselor între indivizi, grupuri, straturi, clase și societăți și este întotdeauna o reproducere a inegalității sociale la un nou nivel. În termenii lui Bourdieu, ceea ce indivizii, grupurile, straturile, clasele și societățile extrag din producerea și reproducerea economică, socială și culturală reprezintă capitalul economic, social și cultural. Capitalul economic se referă la venitul monetar în termeni de salarii sau profituri. Capitalul social reprezintă numărul și intensitatea relațiilor sociale pe care se poate sprijini o persoană. Capitalul cultural este nivelul de educație atins de o persoană, care îl face să-și demonstreze bunul gust în propriul stil de viață. Capitalul cultural, în consecință nu este numai o problemă de nivel de cunoștințe atins, dar și de stilul și eleganța atribuită unei anumite persoane. Capitalul simbolic este reputația pe care o

are cineva în momentul în care alții evaluează capitalul economic, social și cultural⁷.

Dacă adăugăm analizei dimensiunea timp pe care să fie analizate dimensiunile menționate mai sus, putem observa o schimbare pe legătura părinți-copii. Aici introducem în analiză fenomenul de deplasare a indivizilor în spațiul social, adică mobilitatea socială așa cum e definită de Pitirim Sorokin. În toate definițiile date acestui proces de la Sorokin încoace, se poate regăsi un element invariant și anume că mobilitatea socială înseamnă schimbarea, deplasarea persoanelor în spațiul social dat⁸. Revenind la Bourdieu, spațiul social este definit cu ajutorul conceptului de structură socială, înțelesă ca un set de relații sociale. Ca într-un câmp magnetic, locațiile în spațiu se definesc în funcție de "încărcătura" pe care o au, adică în funcție de suma și compoziția capitalurilor.

Mobilitatea instrucțională sau cea educațională este analizată în contextul structurii (oportunităților la diferite nivele menționate anterior), având ca unitate de analiză indivizii în cadrul familiilor, deci analizând un tip de mobilitate intergenerațională (de la părinți la copii). Din punct de vedere spațial, mobilitatea educațională a succesorilor în raport cu predecesorii poate fi împărțită în

⁶ "the habitus is both the generative principle of objectively classifiable judgments and the system of classification (principium divisionis) of these practices. It is in the relationship between these two capacities which define the habitus, the capacity to produce classifiable practices and works, and the capacity to differentiate these practices and products (taste), that the represented social world, i.e. the spaces of life-styles, is constituted." (Bourdieu, 1984, p.170)

⁷ În consecință, cele patru tipuri de capital ale părinților măsurate de Barometrul de Opinie Publică noiembrie 2000 se referă la: capitalul educațional, cel material, cel simbolic și cel politic înainte de 1990. Capitalul educațional devine astfel, într-o definiție operațională ani de școală. Capitalul material este măsurat prin posesia unui automobil, a unei mașini de spălat automate și a unui televizor color. Capitalul simbolic se referă la calitatea de șef peste cel puțin trei persoane și la efectuarea unor călătorii în străinătate. Capitalul politic se referă la calitatea de membru al PCR, funcție în partid sau la nivel local și funcție în CC sau în Guvern. Trebuie să precizăm că aceste variabile nu au fost incluse pentru toate cohortele analizate, includerea unora sau a altora dintre ele neaducând o îmbunătățire semnificativă a modelului explicativ.

⁸ Sorokin, 2001, p.303-304.

mobilitate ascendentă (care exprimă parcurgerea unor trepte mai avansate de educație ale succesorilor în raport cu predecesorii) și descendentă (care exprimă, într-un fel, măsura în care succesorii s-au situat pe trepte inferioare de instrucție școlară în raport cu părinții lor).

Pentru a stabili cât mai clar influența tipurilor de resurse ale părinților asupra nivelului de educație al copiilor trebuie să stabilim, în primul rând contextul de la nivel macro în care s-au exercitat aceste influențe. Pentru aceasta, am stabilit, patru cohorte de subiecți care au fost expuși diferitelor politici educaționale, stabilind pentru fiecare din aceste cohorte, în mod aproximativ, un interval al anilor de naștere astfel încât fiecărei cohorte îi corespunde un anumit interval al anilor de naștere în așa fel încât să putem observa și influența diferitelor schimbări de la nivelul legislației în domeniul educației.

Aceste perioade le-am identificat pe baza schimbărilor care s-au realizat în domeniul legislației educației în domeniul învățământului obligatoriu și gratuit prevăzut de legislație. Numărul de clase obligatoriu și gratuit variază după cum urmează: pentru perioada 1948 - 1968, opt clase, pentru perioada 1969 - 1990, zece clase, iar pentru perioada 1991 - 2000, un număr de opt clase⁹. Corespunzător, am identificat patru intervale ale anilor de naștere ale subiecților astfel încât să putem surprinde diferențele care au intervenit la nivelul

numărului de clase absolvite de aceștia¹⁰. Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul 1. Cohortele, politici educaționale și număr de clase obligatoriu

Politică educațională	Număr de clase obligatoriu și gratuit	Cohorte de subiecți
Perioada 1948 - 1968	Opt clase	62 - 46 ani
Perioada 1969 - 1990	Zece clase	45 - 23 ani
Perioada 1991 - 2000	Opt clase	22 - 15 ani

Am ales anumite variabile explicative pentru diferite perioade. În continuare vom prezenta legătura dintre acești indicatori pentru diferitele cohorte analizate.

Perioada 1948-1968

În primul rând vom analiza legătura dintre educația părinților și educația copiilor. În această perioadă intervin schimbări majore în sensul schimbării regimului politic, o nouă reformă în domeniul educației care transformă toate nivelele de învățământ, etc.

⁹ Pentru ultima perioadă legislativă am stabilit intervalul de vârstă corespunzător luând în considerare numai pe cei care ar fi putut absolvi cele opt clase obligatorii. Aceasta și pentru că în această perioadă, în general, subiecții sunt încă în proces de completare a studiilor. Trebuie să precizăm că stabilirea acestor intervale de vârstă este aproximativă, dar are avantajul că putem urmări o dinamică în timp a schimbărilor intervenite la nivelul numărului de clase absolvite.

¹⁰ Pentru prima cohortă stabilită nivelul mediu de educație al subiectului (opt clase) este superior celui al tatălui (cinci clase) și celui al mamei (patru clase). Cei mai mulți dintre subiecți însă au absolvit zece clase, pe când părinții lor, patru clase. În cea de-a doua cohortă media numărului de clase absolvite crește atât la părinți cât și la copii. Nivelul mediu de educație pentru cohorta între 45-23 ani este de aproximativ zece clase, atât al tatălui cât și al mamei fiind de șapte clase. Modul (ca indicator al tendinței centrale) arată că cei mai mulți dintre subiecți au un nivel de zece clase, iar părinții lor de opt clase. Ultima cohortă înregistrează același nivel mediu atât pentru părinți cât și pentru copiii acestora (nouă clase), dar diferențele se înregistrează la nivelul modului în ceea ce privește educația părinților. Cei mai mulți dintre tați au absolvit unsprezece clase (nivel corespunzător școlii profesionale sau de ucenici terminate), iar dintre mame cele mai mult au absolvit opt clase. Cei mai mulți subiecții corepunzătorii acestei perioade au absolvit un număr de zece clase.

Capitalurile părinților și educația copiilor

Pentru a facilita înțelegerea datelor, am grupat nivelele de studii în trei grupe: prima corespunde unui nivel de mai puțin de opt clase terminate, al doilea unui nivel de opt clase absolvite și ultimul unui nivel de mai mult de opt clase absolvite¹¹.

Vom vedea în continuare, pentru cohorta cuprinsă în intervalul de vârstă 62-46 ani, care este indicele mobilității educaționale și cât de mult explică predictorii aleși din variația nivelului de educație

Tabelul 2. Mobilitatea educațională pentru cohorta 62-46 ani

			Educație subiect(destinații)			Total
			<8cls.	8cls.	>8cls.	
Educație tată(origini)	<8cls.	Frecvențe observate	149	83	166	398
		Frecvențe așteptate	121,1	76,1	200,8	398,0
		% din educație tată	37,4%	20,9%	41,7%	100,0%
	8cls.	Frecvențe observate	12	16	53	81
		Frecvențe așteptate	24,6	15,5	40,9	81,0
		% din educație tată	14,8%	19,8%	65,4%	100,0%
	>8cls.	Frecvențe observate	3	4	53	60
		Frecvențe așteptate	18,3	11,5	30,3	60,0
		% din educație tată	5,0%	6,7%	88,3%	100,0%
Total	Frecvențe observate	164	103	272	539	
	Frecvențe așteptate	164,0	103,0	272,0	539,0	
	% din educație tată	30,4%	19,1%	50,5%	100,0%	

Notă: Numărul de cazuri analizate este de 539 din 573 posibile

Din tabelul mai sus-prezentat vom calcula indicele de mobilitate și pe cel de imobilitate educațională. Numărul total de subiecți imobili este de 218, iar cel al subiecților mobili este de 321, dintre care 302 mobili ascendent și 19 mobili descendent.

Pentru a delimita mobilitatea netă de cea structurală sau forțată, în scopul evidențierii liberei circulații a indivizilor în spațiul social, vom gândi o situație de imobilitate maximă, numărul maxim de imobili fiind dat de suma frecvențelor marginale cele mai mici ce corespund unei coloane și unei linii de același rang din tabelul de mobilitate. Numărul maxim de imobili, calculat din situația de imobilitate maximă, este de

305 iar numărul minim de mobili (cei prin mobilitate forțată) este de 234 de mobili (mobilitate ascendentă). Mobilitatea netă este de 87 subiecți. În mod similar, situația de mobilitate maximă sau perfectă este construită în ipoteza egalității perfecte de șanse, construind o situație de independență statistică¹².

Din ea calculăm numărul maxim de mobili – de 372, iar numărul minim de subiecți imobili este de 167. Aceste cifre ne ajută să calculăm indicele de mobilitate educațională, rezultând un indice pozitiv, dar subunitar de mobilitate educațională de 0,63, iar cel de imobilitate educațională este de 0,36.

Vom prezenta în continuare două modele de regresie multiplă având ca variabilă dependentă numărul de clase absolvite de subiect și vom include în

¹¹ Desigur că această grupare prezintă unele limite, în sensul că nu prezintă clar diferențierile dintre numărul de clase absolvite, dar prezintă și avantajul de a observa mobilitatea educațională luând drept criteriu numărul de clase obligatoriu și gratuit.

¹² vezi frecvențe așteptate

primul model ca variabile independente educația tatălui, mediul rezidențial, sexul subiectului și calitatea de șef al tatălui,

apoi în cel de-al doilea model vom păstra variabilele explicative, dar vom mai înlocui educația tatălui cu educația mamei.

Tabelul 3. Regresie multiplă pentru cohorta 62-46 ani

Predictori	Coeficienți nestandardizați	Coeficienți standardizați	t	p
	B	Beta		
Constanta	6,494		22,099	,000
Tatăl a fost șef (1 da, 0 nu)	1,184	,080	1,810	,071
Mediu rezidențial (1-urban, 0-rural)	1,514	,146	3,474	,001
Sex subiect (1-feminin, 0-masculin)	-1,915	-,216	-5,297	,000
Educație tată	,247	,218	4,887	,000

Variabila dependentă: Educație subiect R pătrat ajustat =0,15

Variabilele semnificative pentru acest model sunt mediul de rezidență, sexul subiectului și anii de educație ai tatălui. Semnificația coeficienților beta pentru anii de educație ai tatălui poate fi interpretată astfel: creșterea cu o abatere standard pe scala acestei variabile este însoțită, în medie, de creșterea cu 0,21 abateri standard a anilor de educație ai subiectului, în condițiile tinerii sub control a celorlalte variabile. În ceea ce privește mediul de rezidență și sexul subiectului, observăm că valorile coeficienților asociați lor reprezintă valorile conform cărora anii de educație ai subiectului cresc pentru mediul urban și scad pentru femei, de asemenea ținând sub control toate celelalte variabile. În modelul care include educația mamei avem aceleași variabile cu efect semnificativ, și cu aceeași asociere (pozitivă sau negativă) în ceea ce privește educația subiectului. Acest model de regresie multiplă explică 15% din variația variabilei dependente. Menționăm că acestea sunt variabilele incluse într-un prim model, celelalte modele de regresie (care includ și capitalul politic și călătoriile în străinătate) neaducând un

plus semnificativ de explicație în ceea ce privește variația variabilei ani de educație subiect. Modelul de regresie multiplă cu educația mamei înlocuind educația tatălui ca predictor, prezintă aceeași cantitate de explicație statistică. Observăm că pentru această perioadă oportunitățile de la nivel comunitar, în sensul localizării în mediul urban sau în cel rural, capitalul educațional al părinților, alături de apartenența la gen reprezintă influențe semnificative asupra anilor de studii ai copilului.

Perioada 1969-1990

Pentru această perioadă prevederile legislative din domeniul educației introduc ca număr de clase obligatoriu și gratuit zece clase. Vom analiza cohorta mai sus-menționată în funcție de absolvirea a zece clase, grupând în acest scop celelalte nivele de studii.

Modelul de regresie multiplă folosit pentru această cohortă include, pe lângă variabilele mai sus menționate și variabile - indicatori pentru capitalul material - cele referitoare la posesia unui automobil, a unui televizor color și a

mașinii de spălat automate. Pentru motivele menționate în aspectele metodologice am ales să testez separat influența acestor variabile. De asemenea, am introdus pentru perioada de față și variabilele referitoare la călătoriile în străinătate, ca un posibil indicator pentru capitalul simbolic¹³.

După cum se poate observa, prezentul model nu aduce un plus de cunoaștere, în sensul că variabilele nou-introduse nu au un efect semnificativ¹⁴. Variabilele care și pentru modelele anterioare au un efect semnificativ sunt cele referitoare, din nou la capitalul educațional al tatălui și cele referitoare la locul de naștere (în mediul urban sau rural). Ceea ce este interesant este că apartenența la gen nu mai prezintă o influență semnificativă, efect care ar putea fi explicat de politica educațională dusă în sensul măririi gradului de cuprindere a populației școlare (în ceea ce privește ambele sexe). Modelul de regresie multiplă asociat acestei perioade furnizează o cantitate mai mică de explicații statistice (8%) față de modelele anterioare. Același raport dintre varianța explicată și cea neexplicată îl găsim și în cazul modelului cu aceleași variabile, dar de data aceasta referitoare la mama subiectului.

Acest model ne oferă un exemplu în care tipurile de capital ale părinților sunt mai puțin importante decât influențele de la nivel macro, în sensul influențelor legate de politica educațională prin intermediul modificărilor prevăzute în legislația educației, dar și decât cele referitoare la oportunitățile de la nivel comunitar în

sensul situării în mediul urban sau în cel rural.

Perioada 1991-2000

În această perioadă numărul de clase obligatorii revine la opt, apare o nouă Lege a Învățământului, iar cazurile analizate în această cohortă se referă la cei care și-au terminat studiile în sensul că pentru variabila statut nu înregistrează valoarea 2 (adică elev sau student). Din această condiție impusă a rezultat un număr de 34 cazuri din 39 posibile. Pentru această cohortă se impune necesitatea realizării unor anchete care să studieze influențele exercitate asupra nivelului de educație al subiectului. Fără a include această condiție am fi analizat și cazurile unor subiecți care sunt în curs de completare a studiilor, astfel încât datele analizate nu ar mai fi avut aceeași relevanță. Impunând însă această condiție, am restrâns aria de investigație, dar dezavantajele nu mai sunt legate acum de semnificația datelor, ci de gradul de generalizare care le-ar putea fi atribuit.

Calculând în același mod cei doi indici, obținem pentru cel de mobilitate 0,41, iar pentru cel de imobilitate 0,36.

Pentru acest model singurele variabile pentru ai căror coeficienți pragul de semnificație este mai mic decât 0,05 sunt cele pentru educația tatălui și pentru un indicator al capitalului material și anume posesia automobilului. De menționat este și faptul că mediul de rezidență și apartenența la gen nu mai prezintă un efect semnificativ asupra variabilei dependente. Acest model explică 28% (dacă luăm în considerare valoarea ajustată la numărul de variabile incluse), mai mult decât ar explica un model construit cu variabile referitoare la resursele mamei.

¹³ Dacă mergem pe distincția făcută de Bourdieu în ceea ce privește capitalul cultural, în care se include și bunul-gust manifestat printr-un anumit stil de viață, atunci călătoriile în străinătate ar putea fi și o măsură a capitalului cultural.

¹⁴ Introducerea într-un bloc separat a variabilelor referitoare la capitalul simbolic nu aduce un plus de explicație statistică-vezi anexa Tabelul5.

Tabelul 4. Coeficienți nestandardizați ai predictorilor pentru toate cohortele

Predictori	Coeficienți nestandardizați		
	Cohorta 62-46 ani	Cohorta 45-23 ani	Cohorta 22-15 ani
Educația tatălui	92.4*	,119*	-63.1*
Educația mamei	,203*	42.8*	,286*
Mediu de rezidență (1-urban, 0-rural)	,521*	-40.9*	-1.2
Sexul subiectului (1-feminin, 0-masculin)	-1,311.0*	73.7	59.6
Șef tată	,393	-.220	-.284

Variabilă dependentă: EDUCAȚIE SUBIECT

R pătrat=0,18- prima cohortă, 0,13- a doua cohortă, 0,39- a treia cohortă

Pentru a putea determina cât de puternică este relația dintre predictorii folosiți pentru toate cohortele și variabila dependentă, am construit modele de regresie numai cu variabilele comune pentru toate cele trei grupe de vârstă¹⁵. Observăm astfel că pentru prima și a treia cohortă influența educației mamei este mai puternică decât cea a tatălui, relația fiind de directă proporționalitate (semn pozitiv al coeficientului), cu excepția ultimei cohorte în care se înregistrează o relație de inversă proporționalitate între educația tatălui și educația subiectului. Comparând valorile absolute ale coeficienților între cele trei cohorte, se observă că educația tatălui are cea mai mare importanță în cadrul celei de-a doua cohorte, respectiv pentru grupa de vârstă între 45 și 23 ani. Capitalul educațional al mamei este mai important în cadrul primei cohorte. În ceea ce privește mediul de rezidență, sexul subiectului și calitatea de șef peste cel puțin trei persoane a tatălui, toți acești predictorii contează în cea mai mare măsură pentru prima cohortă.

¹⁵ Deoarece educația tatălui și educația mamei se exprimă în aceeași unitate de măsură (număr de clase absolvite), putem compara valorile coeficienților corespunzători acestor predictorii. De exemplu, valoarea coeficientului de regresie corespunzător educației mamei înseamnă că o creștere cu 1 an a nivelului de educație al mamei tinde să fie însoțită, în medie, de o creștere cu 0,22 ani a educației subiectului.

Concluzii

Din analiza secundară a datelor, rezultă că indicele de mobilitate educațională înregistrează cea mai mare valoare pentru prima perioadă analizată. Cea mai mare valoare pentru indicele de imobilitate o găsim pentru perioada 1969-1990.

În privința resurselor părinților în termeni de tipuri de capital de care dispun, de remarcat este influența în toate cohortele analizate a capitalului educațional al părinților. În privința celorlalte tipuri de capital, observăm că o valoare semnificativă se înregistrează numai pentru ultima perioadă analizată și numai pentru un indicator al capitalului material. În rest, datele analizate indică influența apartenenței la gen (cu influență negativă pentru genul feminin asupra nivelului de educație al subiectului) și localizării într-un anumit mediu rezidențial (cu influență pozitivă pentru mediul urban) pentru primele două perioade analizate, deci înainte de 1990. După cum am mai precizat, capitalul educațional al tatălui are cea mai mare importanță pentru grupa de vârstă între 45 și 23 ani. Capitalul educațional al mamei este mai important în cadrul primei cohorte. Mediul de rezidență, sexul subiectului și calitatea de șef peste cel puțin trei persoane a tatălui contează în

cea mai mare măsură pentru subiecții între 62 și 46 ani.

Analiza datelor disponibile sugerează necesitatea efectuării unor studii longitudinale pentru a stabili într-un mod cât mai corect din punct de vedere științific șansele de mobilitate

educațională pentru diferite cohorte expuse anumitor politici educaționale. Analiza influenței predictorilor ar putea fi întregită de o cercetare calitativă care ar putea releva importanța unor alte variabile, completând modelul explicativ.

Bibliografie

- Becker, Gary. (1997). *Capitalul uman*, Editura All, București
- Bourdieu, Pierre. (1984). *Distinction: A Sociological Critique of the Judgment of Taste*, Harvard University Press, Cambridge
- Bourdieu, Pierre. (2000). *Simțul practic*, Institutul European, Iași
- Cazacu, Honorina.(1974). *Mobilitate socială*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România,
- Cărțână, Corneliu. (2000) Mobilitatea socială în România. Aspecte cantitative și calitative la nivel național și în profil teritorial în *Sociologie românească*, nr.1/2000, 105-124
- Georgescu, Maria-Ana, *Educație și mobilitate socială*, Târgu-Mureș, Editura Tipomur,
- Lăzăroiu, Andra, Aldea. (1999). *De la părinți la copii*, în Fețele schimbării, București, Editura Nemira
- Sorokin, Pitirim,(2001), *Social and Cultural Mobility in Social Stratification, Class, Race and Gender in Sociological Perspective*, David Grusky(ed.), Westview Press
- <http://www.ats.ucla.edu/stat/spss/modules/default.htm>
- <http://writing.colostate.edu/refereces/research/casestudy/com2a1.cfm>

Anexă

Tabelul 5. Regresie multiplă pentru cohorta 45-23 ani

Predictori	Coefficienți nestandardizați B	Coefficienți standardizați Beta	t	Sig.
Constanta	9,134		30,228	,000
Călătorii în străinătate	,892	,049	1,134	,257
Automobil	-,687	-,053	-1,206	,229
Mașină de spălat	1,018	,052	1,160	,247
Capital politic mamă	1,268	,025	,609	,543
Șef mamă	-,623	-,036	-,789	,430
Sexul subiectului	-,322	-,038	-,928	,354
Mediu de rezidență	1,147	,134	3,104	,002
Educație mamă	,177	,206	4,360	,000

Variabilă dependentă: Educație subiect R pătrat ajustat =0,8

Abstract

The present study is focused on the relationship between the subjects' level of education and their parents' type of capital. The analysis was carried out for three cohorts or age groups corresponding to different policies in the field of education in the period from 1948 until 2000. The hypotheses or research questions of the study regard the significant predictors for the subject's level of education – the present study's assumption was that the father's educational capital and place of residence would represent significant predictors for all age groups and that the material capital would be a significant independent variable for the last cohort. The main findings of the study confirm the hypothesis concerning the father's educational capital. The subject's place of residence is significant for all cohorts except for the last one and only one indicator of material capital is a significant predictor for the subject's level of education. The analysis used a qualitative approach in the form of case studies for a better understanding of the phenomenon under study.